

## ప్రపంచ దేశాలలో కార్బూకుల ఆందోళనలు

### దుస్తుల తయారీ రంగంలో కార్బూకుల ఆందోళనలు

#### కాంబోడియా

2017 ఫిబ్రవరి 3న-ఫాంఫెన్ రాష్ట్రం, ఘజ్వర్ అంపోర్జిల్లాలోని ఒకటో నెంబర్ జాతీయ రహదారిపై బైరాయించి దుస్తుల రంగంలో పనిచేసే కార్బూకులు ఆందోళన చేశారు. 2016 డిసెంబర్ నాటి తమ వేతన బకాయిలు చెల్లించాలని డిమాండ్ చేస్తూ ప్రపంచప్రసిద్ధ కబాల్కోహ్ గార్చైంట్ ఘాష్టక్రీయెక్కు గార్చైంట్ కంబోడియాకు చెందిన 200 మంది పైగా కార్బూకులు ఈ ఆందోళనలో పాల్గొన్నారు. తమ వేతన బకాయిలను యాజమాన్యాలు చెల్లించేవిధంగా ప్రభుత్వం జోక్యంచేసుకోవాలని వారు కోరారు. దివాళా తీస్తున్నట్లుగా ప్రకటించి, పై రెండు కంపెనీలకు చెందిన యాజమానులు అదృశ్యమయ్యారు.

ఫాంఫెన్లోని బాడీకిడ్స్ ఘ్యాష్టన్ కంపెనీకి చెందిన 600 మంది కార్బూకులు తమ ఫిబ్రవరి నెల వేతన బకాయిలకోసం ఘ్యాష్టక్రీ ఎదుటే 2017 మార్చి 10, 11 తేదీలలో నిరసన ఆందోళన సాగించారు. తప్పుడు పద్ధతుల్లో దివాళాను ప్రకటించి యాజమాన్యం హోజుకాకుండా తప్పుకుంటుందేయోని వారు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

2017 జూన్ 21న-ఫాంఫెన్లోని ‘ఇంటర్నేషనల్ ఘ్యాష్టన్ రాయల్ ఘ్యాష్టర్లో పనిచేస్తున్న దాదాపు 1100 మంది కార్బూకులు, తమ యూనియన్ లీడర్సు అక్రమంగా పనినుండి తొలగించినందుకు నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. ఈ పరిశ్రమలో ఆమెరికా 80 శాతం స్వంతదారుగా వుండి, చిల్లర పర్టక దిగ్గజం కె.మార్క్కు దుస్తులను సరఫరా చేస్తోంది. కార్బూకుల ఓవర్ప్రోమ్ పనికి చెల్లింపులను నెలవారీగా కాకుండా ప్రతివారం చెల్లించాలని, గర్భిణీలైన మహిళా కార్బూకులకు ప్రసూతి శెలవు ఇవ్వాలని, ఘ్యాష్టరీవ్డె డే-కేర్ సెంటర్సు ఏర్పాటు చేయాలని-ఈ సమయంలో పరిష్కారానికి కార్బూకుల మధ్య పరిశ్రమ మండలిని ఏర్పాటు చేయాలని తమ నాయకుడు డిమాండ్ చేసినందునే అతనిని విధులనుండి తొలగించారని కార్బూకులు పేర్కొన్నారు.

#### బర్మా

శైనాకు చెందిన హండ్రెడ్టెక్స్ దుస్తుల కంపెనీ యాగాన్ కార్బూకులు 2017 జనవరి 30 నుండి సమ్మే చేపట్టారు. రెండు వారాల అనారోగ్య శెలవు అనంతరం తిరిగి విధుల్లో చేరటానికి వెళ్లిన తమ యూనియన్ నాయకుడిని యాజమాన్యం అక్రమంగా విధులనుండి తొలగించటాన్ని నిరసిస్తూ వారు ఈ సమ్మే చేశారు.

2017 ఫిబ్రవరిలో కూడా కార్బూకులు ఇదే డిమాండ్పై థర్మాలు కొనసాగించారు. కనీస రోజువారీ వేతనంకంటే తక్కువ వేతనాన్నే తమకు చెల్లిస్తున్నారని ఈ కార్బూకులు పేర్కొన్నారు. అంతేగాక ఓవర్ప్రోమ్ కు వేతనం చెల్లించటంలేదని, చట్టప్రకారం సాంప్రదాయ సైపుణ్యాలకు చెల్లించాల్సి బోనస్ ను కూడా చెల్లించటంలేదని వారు వాపోయారు. కంపెనీ యాజమాన్యం పరిశ్రమను లాకోట్ చేసింది. 2017 ఫిబ్రవరి 23న కార్బూకులు ఆ పరిశ్రమను తమ అధీనంలోకి తెచ్చుకునే ప్రయత్నం చేశారు.

#### వియతాం

బారినావుంగీలోని ఇండోనేషియాకు చెందిన మార్యుపెంగ్ టెక్స్ట్రైల్స్ లోని వెయ్యమంది కార్బూకులు 2017 ఏప్రిల్ 3న సమ్మే చేశారు. సూతసంగా నియమింపబడిన మేనేజర్ విధించిన సూతన పని విధానాలను నిరసిస్తూ అతనిని విధులనుండి తొలగించాలని కార్బూకులు డిమాండ్ చేశారు. కార్బూకులు పని ప్రదేశానికి తీసుకుని వెళ్ళే ఆహారం, మంచినీటిపై సూతన మేనేజర్ పరిమితి విధించటంతోపాటు, గర్భిణులు తమతో పాలను తీసుకువెళ్ళిందుకు కూడా నిరాకరించాడు. ఇంకా, పని గంటలను పొచ్చించాడు. యాజమాన్యం విధించిన షరతులను అతిక్రమించిన వారిపై పెద్ద మొత్తాల్లో జరిమానాలు, వేతనాలలో కోతలను అమలు చేయటంపై కార్బూకులంతా తీవ్ర అగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

#### బంగాదేశ్

ధాకాలోని-ఫిల్టర్గావ్ చౌదరిపురాలో పనిచేస్తున్న వందలాదిమంది ఎస్సబిపోవ్ దుస్తులరంగ కార్బూకులు- బంగాదేశ్ గార్చైంట్ మాన్యఘాష్టర్ అండ్ ఎక్స్పోర్టర్స్ అసోసియేషన్ కార్బూకులు ఎదుట 2017 జూన్ 19న నిరసన తెలిపారు. అకస్మాత్తుగా తమ ఘ్యాష్టరీని మూసివేయటంపై వారు ఆందోళన చేపట్టారు. ఘ్యాష్టరీని తెరవాలని వారు డిమాండ్చేశారు. అలా తెరవకుంటే, అకస్మాత్తుగా తమను తొలగించినందుకు యాజమాన్యం చట్టప్రకారం తమకు చెల్లించాల్సిన మొత్తాలతోపాటు పరిహారాన్ని అందించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు.

#### గనుల రంగంలో కార్బూకుల ఆందోళనలు

#### స్వా సొట్టెల్స్

2017 ఫిబ్రవరిలో దాదాపు మూడు వారాలపాటు డక్టిం సిట్స్‌లోని ‘ఎప్పిన్’ ప్రద్దనను సొట్టెల్స్-32 బోగ్గుగనిలో పనిచేసే కాంట్రాక్టు కార్బూకులంతా నిరవధిక సమ్మే చేశారు. వారంతా ఉద్యోగ భుద్రతతోపాటుగా, స్థిర కార్బూకులతో సమానంగా తమకూ వేతనాలు చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు. 12 నెలలపాటు విధులు నిర్వహించిన కాంట్రాక్టు కార్బూకులందరి ఉద్యోగాలను క్రమబద్ధికరించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. 2017 జూన్ నాటికి పరిష్కారం, కాంట్రాక్టు కార్బూకులను తగ్గించే దృష్టితో యాజమాన్యం ఉద్దేశ్యార్థకంగా విధిస్తున్న వేతనాల కోతలను వారంతా నిరసిస్తున్నారు.

## మెక్సికో

టయోల్టీల్స్‌ని-మెక్సికోకు చెందిన ప్రధాన బంగారు, వెండి గని అయిన ప్రైమరో కంపానియా మినెర్వాలో పనిచేసున్న కార్బూకులంతా 2017 ఫిబ్రవరి 16న తమ విధులను బహిష్కరించారు; పనిముట్టను కిందపడవేశారు. 300 మంది కార్బూకులను లేత్తాటు చేయసున్నట్లు యాజమాన్యం ప్రకటించటంతో కార్బూకులు ఈ నిరసన చర్యకు పూనుకున్నారు. కెనడాకు చెందిన ఈ కంపెనీలో వెయ్యమంది యూనియన్ సబ్యులుగా, 500మంది కాంట్రాక్టు కార్బూకులుగా వున్నారు.

## ముల్లాన్, ఇదాహో

ముల్లాన్, ఇదాహోలోని లక్ ప్లైడ్ సిల్వియో గని కార్బూకులు 2017 మార్చి 13 నుండి నిరవధికంగా మూడునెలలపాటు హెచ్జసిలోవ్ మైనింగ్ కంపెనీ యాజమాన్యానికి వృతీరేకంగా సమ్మేళించారు. హెల్మూ కంపెనీ యాజమాన్యం, కార్బూకుల వైద్య సౌకర్యాలలో, శలవు దినాలలో, బోన్స్ చెల్లింపులలో కోత విధించే ప్రతిపాదనను బలవంతంగా కార్బూకులపై రుద్దటానికి చేసే ప్రయత్నాలను వీరంతా తీవ్రంగా నిరసిస్తున్నారు. గనులలో కార్బూకుల, ప్రత్యేకించి భూగర్భంలో దాదాపు రెండు మైళ్లోకు తొలుచుకుంటూవేళ్ళ గని తప్పకాలలో భద్రతా చర్యలను యాజమాన్యం కుదించివేస్తుందని ఈ నూతన ఒప్పందం గురించి కార్బూకులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

## ఇండోనేషియా

ఇండోనేషియాలోని పాపవాలో పి.టి.ప్రీపోర్టుకు చెందిన గ్రేవరి గనులలో 4వేల మందికిపైగా పర్మినెంట్ మరియు కాంట్రాక్టు కార్బూకులు 2017 మే 1వ తేదీనుండి నిరవధిక సమ్మేళించారు. జులై ఒకటవ తేదీనుండి మరో నెల ఈ సమ్మేళను కొనసాగించారు. 32,000 మంది కార్బూకు, ఉద్యోగ సిబ్బందిలో దాదాపు 10శాతం సిబ్బందిని యాజమాన్యం విధులనుండి తొలగించటంతో కార్బూకులు ఈ నిరవధిక సమ్మేళించేయవలసివచ్చింది. సమ్మేళించేస్తున్న కార్బూకులకు యాజమాన్యం ‘స్వచ్ఛం రాజీనామా’ నోటీసులండజేసింది. దీనిప్రకారం 3వేల మంది పర్మినెంటు కార్బూకులను, వెయ్యమంది కాంట్రాక్టు కార్బూకులను తొలగించివేసింది. కంపెనీలో 12వేల మంది పర్మినెంట్ కార్బూకులు మాత్రమే వుండగా, మిగిలిన 20వేలమంది కాంట్రాక్టు కార్బూకులుగా వున్నారు.

## దక్కిణాప్రికా

2017 జూన్ చివరివారంలో సిబ్బేగోల్డ్కు చెందిన కూకే బంగారు గనిలో పనిచేసే కార్బూకులు, గనిలోకి వారు తీసుకుని వెళ్ళి అపోరాన్ని కుదించివేయటాన్ని నిరసిస్తూ ‘ప్లైట్ క్యాట్’ సమ్మేళించారు. యాజమాన్యం 4వేల మంది కార్బూకు సిబ్బందిలో 2వేలమంది కార్బూకులను తొలగించింది. భూగర్భంలోనే వుంటూ దాదాపు నెలపాటుపైకి రాకుండా వుండే నేరథ్య ముఖాలను గని కార్బూకులు పోషిస్తున్నారని యాజమాన్యం కార్బూకులపై ఆరోపిస్తోంది.

మపుమలాంగా రాష్ట్రంలోని మెడో బొగ్గుగని కార్బూకులు 2017 జూన్ 20 నుండి సమ్మేళించారు. ఛాంబర్ ఆఫ్ మైన్ వద్ద జాతీయ స్థాయి బేరసారాలాడే వేదికను రద్దు చేయటాన్ని వీరంతా వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

## పాకిస్తాన్

కరక్ జిల్లాలోని ఉప్పు కార్బూకులు మరియు జిప్పుమ్ గని కార్బూకులు 2017 జులై 3న విధులు బహిష్కరించారు. గని ప్రదేశంలో జరిగిన ప్రమాదంలో తీవ్రంగా గాయపడిన తమ తోటి కార్బూకుని మృతికి యాజమాన్యం నష్టపరిషేరం చెల్లించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. కార్బూకుల భద్రత అంశంపై కేంద్రీకరించి 2017 మేలో 24 గంటలపాటు కార్బూకులు సమ్మేళించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు.

## భారతదేశం

జమ్మూకాశ్మీర్ రాష్ట్రం - రాజోరి జిల్లా, కలాకోట్ తహాశిల్ పరిధిలోని మౌఫూ బొగ్గుగనిలో 15 మంది కార్బూకులు 2017 జనవరి చివరివారంలో లోలోతున భూగర్భంలోకి వెళ్ళి అక్కడే బైరాయించి తమ నిరసన తెలిపారు. క్యాజువల్ కార్బూకులను పర్మినెంట్ చేయాలని, కరువు భత్యాన్ని పెంచాలని, పదోన్నతులు కల్పించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు.

## ఆటోరంగంలో ఆందోళనలు

## భారతదేశం

కర్నాటక రాష్ట్రం - హోసూరు వద్దనున్న అశోక్ లేలాండ్ 2వ యూనిట్లో పనిచేస్తున్న ట్రెక్కు మరియు బస్సులను కూర్చుచేసే కార్బూకులు 2017 మార్చిలో నిరసన సమ్మేళించారు. కార్బూకుల మధ్య వేతనాలలో అంతరాన్ని తొలగించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. హోసూరు పరిశ్రమలో 1600 మంది కార్బూకులు పనిచేస్తున్నారు.

తమిళనాడు రాష్ట్రం - శ్రీ పెరంబదూర్లోని హుయాండాయ్ మోటార్ పరిశ్రమలో 300 మంది కార్బూకులు 2017 మార్చి 20న బైరాయింపు నిరసనాందోళన చేపట్టారు. 2012లో జరిగిన ఓ సమ్మేళన ప్రేరేపించారనే సాకుతో ఇద్దరు కార్బూకులను పరిశ్రమలోకి ప్రవేశించసినందుకు నిరసనగా కార్బూకులు ఈ చర్య చేపట్టారు. కార్బూకులపై యాజమాన్యం తీసుకోబోయే ఏ చర్యనైనా ముందుగా జాయింట్ లేబర్ కమీషనర్ ముందు పెట్టాలనే నియమాన్ని యాజమాన్యం లక్ష్యపెట్టకపోవటాన్ని వారు నిరసించారు.

చెన్నైలోని ప్రికోల్ ఆటో విడిభాగాల తయారీ కార్బూకులలోని ఓ సమూహం 2017 జూన్ 30న చెపాక్ కంపెనీ వద్ద ధర్మ నిర్వహించారు. 840 మంది కార్బూకులపై మూకుమ్మడిగా క్రమశిక్షణా చర్యలు తీసుకోవటాన్ని వీరు వ్యతిరేకించారు. స్థానిక రైతుల డిమాండ్కు మద్దతుగా 2017 ఏప్రిల్లో నిర్వహించిన ఒకరోజు సమ్మేళనో పాల్గొన్న ప్రతి కార్బూకునికి యాజమాన్యం 8 పని దినాలకు వేతనాలను చెల్లించకుండా నిలిపివేసింది.

## అమెరికా

మిస్సిసిపి రాష్ట్రం - క్లోంటన్ వద్ద నిస్సాన్ మోటర్ కంపెనీ ఎదుట 2017 మార్చి 4న వేలాదిమంది కార్బూకులు నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. వారు తమ యూనియన్ ఏర్పాటు చేసుకునే హక్కును డిమాండ్ చేశారు. కార్బూకులు యూనియన్ స్థాపించుకునేనందుకు అమెరికన్ సనేట్ సభ్యుడు బెట్రి శాండర్స్ తన మద్దతును తెలియజేశాడు.

## స్లావేకియా

స్లావేకియాలోని ఫోక్స్ వాగన్ ఫ్యాక్టరీలకు చెందిన కార్బూకులు దారావు పదివేలమంది 12 రోజుల సమ్మేళనంలో తమ వేతనాలలో 12 శాతం పెంపును కోరుతున్నారు. 1992లో స్లావేకియాలో జరిగిన తొట్టతొలి సమ్మేళనంలో ఈ పరిశ్రమ ప్రతిరోజు 1000 వాహనాలను ఉత్పత్తి చేస్తోంది.

## పూర్వాటికా

2017 ఫిబ్రవరి 13న ఉబర్ రైట్ సర్వీస్ కు చెందిన డ్రైవర్లంతా, ఇటీవల కాలంలో యాజమాన్యం చేపట్టిన కుదింపు చర్యలను తీపుంగా నిరసిస్తూ సమ్మేళనంలో చేశారు.

## ఇటలీ

ఇటలీలోని ట్యూక్సీ డ్రైవర్లందరూ 2017 ఫిబ్రవరి 18 నుండి 6 రోజులపాటు సమ్మేళనంలో ట్యూక్సీ బాధుగలకు ఉబర్, ఎలక్ట్రానిక్ పద్ధతులను పయోగిస్తుండగా ఉబర్ డ్రైవర్లు ఇష్టానుసారం రేట్లను వసూలు చేస్తుండగా తాము మాత్రం నిర్ధారిత రేట్ల ప్రకారం బాధుగలకు ట్యూక్సీలను నడవవలసి వస్తోందని పేర్కొన్నారు.

## మెర్టోర్స్

ఉబర్లో నమోదు చేసుకున్న 2వేల మందికిపైగా డ్రైవర్లు 2017 మార్చి 14న ‘నో-ఉబర్-ట్యూజెండ్’ పేరిట మెర్టోర్స్ బ్రిస్టోన్లలో నిర్వహించిన నిరసన కార్బూకులలో పాల్గొన్నారు. కనీసవేతనం కంటే మరింత తక్కువ వేతనాలను ఉబర్ డ్రైవర్లకు చెల్లించటాన్ని వీరంతా నిరసించారు.

మహానగరాలైన న్యూయార్క్, ఫిల్మ్, బెంగులూరు తదితర ప్రాంతాలలో కూడా అమెరికాకు చెందిన ఉబర్కంపెనీ డ్రైవర్లకు వేతనాలను తగ్గించటాన్ని నిరసించారు.

## భారతదేశం

అస్సామ్లోని ఐచ్చి, బిపిసిల్, హెచ్చిపిసిఎల్ చమురు డిపోలు, రిపైనరీల వద్ద ఘమారు 5వేల వాహనాలలో విధులు నిర్వహించే డ్రైవర్లు, వారి సహాయకులు 2017 మార్చి 20న సమ్మేళనంలో చేశారు. రాష్ట్రస్థాయిలో కల్పించాలిన సౌకర్యాలతోపాటుగా, నిర్దిష్ట కనీస వేతనాన్ని వారు డిమాండ్ చేశారు.

హర్యానాకు చెందిన రాష్ట్ర రోడ్సేస్ కు చెందిన కార్బూకులు 2017 ఏప్రిల్ 10న తమ విధులను బహిషురించారు. 273 రూట్లలో ప్రివేటు బస్సులు తిరగటానికి ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వటాన్ని వీరు నిరసించారు. రాష్ట్రానికిచెందిన 3500 బస్సులు ఈ సమ్మేళనంగా నిలిచిపోయాయి.

## గుయానా

గుయానాలోని జార్జిటోన్లో కార్లో ట్రుక్ చోదకులు, సహాయకులు 2017 జూన్ చివరివారంలో తామెదుర్జూంటున్న సమస్యలను ఎలుగెత్తి చాటుతూ నిరసన తెలిపారు. అధ్యాన్యమైన రహదారుల కారణంగా వాహనాలకు అధిక స్థాయిలో మరమ్మత్తులు చేయించవలసి వస్తుందని, వాహనాల నిర్వహణాల్లో భారం పెరిగిపోయిందని వారు పేర్కొన్నారు. మరోవైపున అధ్యాన్యమైన రహదార్ల సితి కారణంగా తమ ప్రయాణ సమయం పెరుగుతూ, ఎక్కువ ట్రైప్సులు వేయలేకపోతున్నామని తెలిపారు. రెండు రోజులలో వెళ్లి రాగిగిన ప్రదేశానికి కూడా వారం రోజుల సమయం పద్ధతున్నదని వారు పేర్కొన్నారు.